15.09.2025

213/00.04.02/2025
Ilmastovuosikertomus 2025, Asia: K 16/2025 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite Lausuntopyyntönne 12.9.2025

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asiantuntijalausunto Ilmastovuosikertomuksesta 2025

Ilmastovuosikertomus annetaan ilmastolain mukaan vuosittain. Siinä tarkastellaan päästö- ja nielukehitystä, toimien riittävyyttä päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi, lisätoimien tarvetta sekä keskipitkän aikavälin ja maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmien tavoitteiden ja toimien toteutumista. Lisäksi käsitellään sopeutumissuunnitelmaan sisältyviä toimia.

Kansallisessa ilmastolaissa on asetettu päästövähennystavoitteet vuosille 2030, 2040 ja 2050 verrattuna vuoteen 1990. Vuoden 2030 päästövähennystavoitteen saavuttaminen edellyttää, että kokonaispäästöt ovat enintään 28,7 Mt CO2-ekv. vuonna 2030 ja 14,4 Mt CO2-ekv. vuonna 2040. Lisäksi lakiin on kirjattu Suomen tavoite olla hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen. Vuosikertomuksessa esitettyjen arvioiden mukaan päästövähennystahti ei ole riittävä nykytoimin ilmastolain vuodelle 2030 asetetun 60 % ja 2040 asetetun 80 % päästövähennystavoitteen saavuttamiseksi.

Taakanjakosektorin kasvihuonekaasupäästöt olivat pikaennakon mukaan 25,4 Mt CO2-ekv. vuonna 2024 vähentyen 0,2 Mt CO2-ekv. vuodesta 2023. Taakanjakosektorin päästöt ovat vähentyneet yhteensä 26 % vuosina 2005–2024, eli selvästi hitaammin kuin päästökauppasektorin päästöt. Taakanjakosektorin merkittävimmät päästölähteet ovat liikenne, maatalous, rakennusten erillislämmitys, työkoneet, jätteiden käsittely ja jätteenpoltto sekä F-kaasut.

Vuonna 2024 liikenteen päästökehitys kääntyi nousuun, johon vaikutti erityisesti käytetyn biopolttoaineen suhteellinen määrä. Liikenteen päästökehitys on ollut vuotta 2024 lukuun ottamatta riittävällä uralla, mikä johtaisi liikenteen päästöjen puolittumiseen vuonna 2030. Päästöt jatkavat vähenemistä kohti vuotta 2040, mutta eivät vielä saavuta riittävää vähenemää fossiilittoman liikenteen saavuttamiseksi vuonna 2045.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4a3ed269-c08b-4178-bc2f-55b850f77d2c
visma sign
www.vismasign.com

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän HSL lausunto:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto Ilmastovuosikertomuksesta 2025. HSL vastaa liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta Helsingin seudulle. Edellinen liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistui osana Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmaa (MAL) vuonna 2023. Seudun seuraavan liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu on käynnistynyt ja sen on tarkoitus valmistua alkuvuonna 2027.

Tärkeä näkökulma liikennejärjestelmäsuunnittelussa on liikenteen päästöjen vähentäminen EU:n ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti. MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arvioinnin mukaan liikenteen CO2-päästövähennystavoitetta ei saavuteta suunnitelman toimin Helsingin seudulla. Yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan määrätietoisia ja samaan suuntaan johtavia toimia niin valtion, seudun kuin kuntien tasolla.

Ilmastobarometrin 2025 mukaan enemmistö suomalaisista kannattaa ilmastotoimia ilmastolakiin kirjatun hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Kyselyyn vastanneista 62 prosenttia katsoo, että Suomen tulee tehdä riittäviä ilmastotoimia, jotta Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Kyselytutkimukseen osallistuneista 77 prosenttia näkee, että ilmastonmuutoksen hillinnällä on kiire. Kansalaisten tuki antaa vahvan mandaatin valtion, seutujen ja kuntien ilmastotoimille.

Tieliikenteen päästöt muodostavat merkittävän osan taakanjakosektorin päästöistä (35 % vuonna 2023) ja tieliikenne on suurin yksittäinen päästölähde. Tieliikenteen päästöjä vähentävät toimet ovat keskeisiä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Ennakkotietojen mukaan liikenteen päästöt ovat nousseet vuodesta 2023 vuoteen 2024 noin 4 %, vaikka tavoitteena on päästöjen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2005 verrattuna.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman toimenpidelinjaukset kasvattavat tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjä perusennusteeseen verrattuna: jakeluvelvoitteen nousun määräaikainen maltillistaminen, liikennesähkön sisällyttäminen jakeluvelvoitteeseen ilman velvoitetason nostoa, jakeluvelvoitteen joustomekanismi, polttoaineveron keventäminen, ajoneuvoveron keventäminen suuripäästöisiltä autoilta sekä joukkoliikenteen ALV:n nostaminen. Ilman näitä toimia liikennesektori saavuttaisi sille asetetut tavoitteet, eikä lisätoimia välttämättä tarvittaisi vuoden 2030 osalta.

Tieliikenteen hiilidioksidipäästöt muodostuvat ajoneuvojen yksikköpäästöjen ja liikennesuoritteen tulona. Ilmastovuosikertomuksen 2025 mukaan ajoneuvokanta uudistuu odotettua hitaammin, ja tieliikenne on vielä pitkään riippuvaista fossiilisista polttoaineista. Käyttövoimasiirtymän lisäksi tarvitaan siksi myös nopeammin vaikuttavia, kestävämpiin kulkutapoihin (joukkoliikenne, kävely ja pyöräily) ohjaavia sekä henkilöautosuoritetta vähentäviä toimia. Nämä toimet ovat tehokkaimmillaan kaupunkiseuduilla, joissa joukkoliikenne tarjoaa varteenotettavan vaihtoehdon ihmisten liikkumisessa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4a3ed269-c08b-4178-bc2f-55b850f77d2c
visma sign
www.vismasign.com

Lisätietoja antaa liikennejärjestelmäasiantuntija Riikka Aaltonen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vesa Silfver
vs. toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 17.9.2025.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4a3ed269-c08b-4178-bc2f-55b850f77d2c
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 3 pages before this page
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side
Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

Vesa Petteri Silfver
Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL
30b5fa64-5e77-4971-811a-59c11149e0bf - 2025-09-17 12:49:56 UTC +03:00
BankID / MobileID - 518a03c6-cae8-4300-aa61-03917e112585 - FI
Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4a3ed269-c08b-4178-bc2f-55b850f77d2c
visma sign
www.vismasign.com